

زمان برگزاری: ۶۰ دقیقه

نام و نام خانوادگی:

دیبرستان: فاخران

نام آزمون: ریاضی ۲

دیبر: آقای ولیزاده فرد

تاریخ آزمون: ۱۳۹۸/۰۷/۲۴

معادله زیر را حل کنید.

$$\frac{3y+5}{y^2+5y} + \frac{y+4}{y+5} = \frac{y+1}{y}$$

اگر فاصله‌ی نقطه‌ی $A(1, 2)$ از خط $ax + 4y = 1$ برابر ۲ باشد، مقدار a چقدر است؟

محیط یک زمین مستطیل شکل ۱۸ متر و مساحت آن ۱۴ متر مربع است. اندازه‌ی طول و عرض این زمین را تعیین کنید.

معادلات رادیکالی زیر را حل کنید.

(الف) $\sqrt{1-x^2} = x$

(ب) $\frac{1-\sqrt{x}}{1+\sqrt{x}} = 1-x$

(ج) $2 + \sqrt{1+x} = \sqrt{x}$

در دنباله‌ی حسابی $5, 8, 11, \dots$ حداقل چند جمله‌ی آن را با هم جمع کنیم تا حاصل آن از ۴۹۳ بیشتر شود؟

مجموع همه‌ی اعداد طبیعی سه رقمی که مضرب شش هستند چقدر می‌شود؟

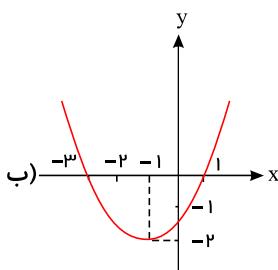
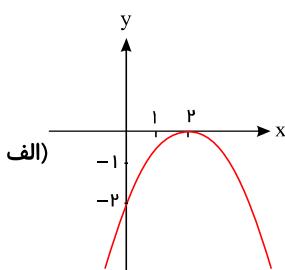
برای عددی حقیقی $a (a \neq 1)$ و عدد طبیعی n :

(الف) حاصل عبارت زیر را به دست آورید.

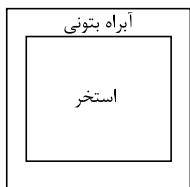
$$1 + a + a^2 + \dots + a^{n-1}$$

ب) با استفاده از قسمت الف تابعه بگیرید که:

$$a^n - 1 = (a - 1)(a^{n-1} + a^{n-2} + \dots + a + 1)$$

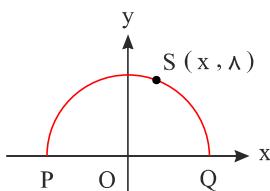
اگر $x = -1$ یک ریشه‌ی معادله $4x^3 - mx - 7 = 0$ باشد، ریشه‌ی دیگر کدام است؟مقدار k را چنان باید که یکی از صفرهای تابع $f(x) = x^3 + kx^2 - x - 2$ برابر ۲ باشد، سپس صفرهای دیگر تابع را به دست آورید.در هر یک از شکل‌های زیر نمودار سهمی $P(x) = ax^3 + bx^2 + cx + d$ داده شده است. در هر حالت صفرهای تابع $P(x)$ و ضابطه‌ی آن را مشخص کنید.

- ۱۱) یک استخر مستطیل شکل به ابعاد، طول ۱۰ و عرض ۳ متر داریم که یک آبراه بتنی در اطرافش است. اگر این آبراه دارای پهنای یکسان و مساحت ۱۴ متر مربع باشد، پهنای آن را محاسبه کنید.

- ۱۲) اگر در یک مستطیل با طول L و عرض W داشته باشیم $\frac{L}{W} = \frac{W+L}{L}$ آن‌گاه می‌گوییم در این مستطیل نسبت طلایی برقرار است. اگر محیط یک زمین ورزشی مستطیل شکل برابر ۱۴۴ متر و اندازه طول و عرض آن متناسب با نسبت طلایی باشد، طول و عرض زمین چقدر است؟
- ۱۳) پدربزرگ برای اهدا به مهدکودک چند اسباب‌بازی یکسان، مجموعاً به قیمت ۱۲۰ هزار تومان خرید. اگر فروشنده برای هر اسباب‌بازی هزار تومان به پدربزرگ تخفیف می‌داد او می‌توانست با همان پول چهار اسباب‌بازی دیگر هم بخرد، قیمت هر اسباب‌بازی قبل از تخفیف چقدر بوده است؟
- ۱۴) ماشین A کاری را به تهایی ۱۵ ساعت زودتر از ماشین B انجام می‌دهد. اگر هر دو ماشین یک کار را در ۱۸ ساعت انجام دهند، چه زمانی برای هر کدام از ماشین‌ها لازم است تا آن کار را به تهایی انجام دهند؟

- ۱۵) نقطه‌ی $S(x, \lambda)$ روی نیم‌دایره‌ای به شعاع ۱ در شکل روبرو داده شده است.
- (الف) مقدار x را به دست آورید.
- (ب) شبی خط‌های PS و SQ را به دست آورید.
- (پ) نشان دهید \widehat{PSQ} قائم است.

- ۱۶) صفرهای توابع زیر را در صورت وجود به دست آورید.

(الف) $f(x) = x^3 - 4x$

(ب) $g(x) = 2x^3 + x^2 + 3x$

(پ) $h(x) = x^4 + 3x^2 + 5$

- ۱۷) معادلات زیر را حل کنید.

(الف) $x^4 - 3x^3 - 4 = 0$

(ب) $(\frac{x^2}{3} - 2)^2 - 7(\frac{x^2}{3} - 2) + 6 = 0$

(پ) $(4 - x^2)^2 - (4 - x^2) = 12$

- ۱۸) نمودار هریک از دو تابع زیر را رسم کنید. سپس به ازای $y = 3x$ معادله‌های به دست آمده را به روش هندسی و جبری حل کنید.
- (الف) $y = x - \frac{x}{|x|}$

(ب) $y = x^3 - 6x$

- ۱۹) ثابت کنید فاصله دو خط موازی $ax + by + c = 0$ و $ax + by + c' = 0$ می‌باشد.

- ۲۰) سه رأس مثلث ABC ، $A(-11, -13)$ ، $B(-3, 3)$ و $C(3, 1)$ می‌باشند.

- (الف) طول عمودی را که از رأس B در میانه‌ی نظیر رأس C وارد می‌شود به دست آورید.

- (ب) مختصات رأس D را چنان تعیین کنید که $ABCD$ یک متوازی‌الاضلاع باشد.

پاسخنامہ تشریحی

۱

$$\frac{3y+\Delta}{y^2+\Delta y} + \frac{y+\gamma}{y+\Delta} = \frac{y+1}{y} \quad \xrightarrow{\times y(y+\Delta)} \quad (3y+\Delta) + y(y+\gamma) = (y+1)(y+\Delta)$$

$$\Rightarrow 3y + \Delta + y^2 + \gamma y = y^2 + \gamma y + \Delta \quad \Rightarrow \quad y = 0.$$

چون $y = 0$ مخرج را صفر می کنند پس y به دست آمده قابل قبول نمی باشد و معادله جواب ندارد.

۲

$$ax + \gamma y - 1 = 0 \Rightarrow \frac{|a + \lambda - 1|}{\sqrt{a^2 + 16}} = 2 \Rightarrow |a + \gamma| = 2\sqrt{a^2 + 16}$$

$$\Rightarrow a^2 + 16a + 16 = 4a^2 + 64 \Rightarrow 3a^2 - 16a + 48 = 0$$

$$\Delta = 196 - 4 \times 3 \times 16 = 16 \rightarrow a = \frac{16 \pm 4}{6} \Rightarrow a = 3, \frac{5}{3}$$

۳

$$2(x+y) = 18 \Rightarrow (x+y) = 9 \Rightarrow y = 9 - x$$

$$xy = 14 \Rightarrow x(9-x) = 14 \Rightarrow x^2 - 9x + 14 = 0 \Rightarrow (x-2)(x-7) = 0$$

$$\begin{cases} x = 2 \\ x = 7 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} y = 9 - 2 = 7 \\ y = 9 - 7 = 2 \end{cases}$$

۴

(الف)

$$\sqrt{1-x^2} = x \xrightarrow{x > 0} 1-x^2 = x^2 \Rightarrow x = \pm \frac{\sqrt{2}}{2} \xrightarrow{x > 0} x = \frac{\sqrt{2}}{2}$$

(ب)

$$\frac{1-\sqrt{x}}{1+\sqrt{x}} = 1-x \xrightarrow{x > 0} \frac{1-\sqrt{x}}{1+\sqrt{x}} = (1-\sqrt{x})(1+\sqrt{x}) \Rightarrow 1-\sqrt{x} = (1-\sqrt{x})(1+\sqrt{x})^2$$

$$\Rightarrow (1-\sqrt{x})((1+\sqrt{x})^2 - 1) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} 1-\sqrt{x} = 0 \Rightarrow x = 1 \\ (1+\sqrt{x})^2 - 1 = 0 \Rightarrow x = 0 \end{cases}$$

$$x = 1 \Rightarrow \frac{1-\sqrt{1}}{1+\sqrt{1}} = 0 = 1-1$$

$$x = 0 \Rightarrow \frac{1-\sqrt{0}}{1+\sqrt{0}} = 1 = 1-0$$

بنابراین هر دو جواب قابل قبول می باشند.

(ج)

$$(2 + \sqrt{1+x})^2 = (\sqrt{x})^2 \Rightarrow 4 + x + 4\sqrt{1+x} = x \Rightarrow \sqrt{1+x} = -\frac{4}{3} \quad \text{جواب ندارد (راه اول)}$$

$$\text{معادله جواب ندارد (راه دوم): } x > 0 \Rightarrow 1+x > x \Rightarrow \sqrt{1+x} > \sqrt{x} \Rightarrow 2 + \sqrt{1+x} > \sqrt{x}$$

$$a_1 = 5, d = 3 \rightarrow S_n > 493 \rightarrow \frac{n}{2}(10 + 3n - 3) > 493$$

$$3n^2 + 7n - 986 > 0 \quad \Delta = 49 + 12 \times 986 = 11881$$

$$n = \frac{-7 \pm \sqrt{109}}{6} = -\frac{58}{3}, 17 \Rightarrow n < -\underbrace{\frac{58}{3}}_{عکس} \quad n > 17 \Rightarrow n \geq 18 \quad \text{حداقل ۱۸ جمله}$$

مضارب شش = $6k \rightarrow 100 \leq 6k \leq 999 \rightarrow 166 \leq k \leq 166,5$

$$k = 17, 18, \dots, 166 \rightarrow \text{تعداد } n = 166 - 17 + 1 = 150$$

۶

ریاضی ۲

$$\downarrow \quad \downarrow \quad \downarrow \\ 102, 108, \dots, 996$$

$$S_{150} = \frac{150}{2}(a_1 + a_{150}) = \frac{150}{2}(102 + 996) = 82350$$

(الف) مجموع n جمله‌ی اول یک دنباله‌ی هندسی با جمله‌ی اول یک و قدر نسبت a می‌باشد.

$$\begin{array}{ccccccc} 1 & + & a & + & a^r & + \cdots + & a^{n-1} \\ \downarrow & & \downarrow & & \downarrow & & \downarrow \\ \text{جمله اول} & \text{جمله دوم} & \text{جمله سوم} & \text{جمله نهم} & \text{جمله } n & & \end{array} \quad a_1 = 1, q = a$$

$$S_n = \frac{a_1(q^n - 1)}{q - 1} = \frac{1(a^n - 1)}{a - 1} = \frac{a^n - 1}{a - 1} \Rightarrow 1 + a + a^r + \cdots + a^{n-1} = \frac{a^n - 1}{a - 1}$$

(ب)

$$1 + a + a^r + \cdots + a^{n-1} = \frac{a^n - 1}{a - 1} \Rightarrow a^n - 1 = (a - 1)(a^{n-1} + \cdots + a^r + a + 1)$$

(ج)

$$x = -1 \rightarrow rx^r - mx - v = 0 \rightarrow r + m - v = 0 \rightarrow [m = 3]$$

$$rx^r - 3x - v = 0 \Rightarrow (x+1)(rx-v) = 0 \rightarrow x = -1, x = \frac{v}{r}$$

(د)

$$x = -1 \rightarrow x^r + kx^r - x - 2 = 0 \rightarrow -1 + rk + 2 - 2 = 0 \rightarrow [k = 2]$$

بر ۲ بخش پذیر است.

$$f(x) = x^r + 2x^r - x - 2$$

$$\begin{array}{c} x^r + 2x^r - x - 2 \Big| \frac{x+2}{x^r-1} \\ -x^r - 2x^r \\ \hline -x - 2 \\ +x + 2 \\ \hline 0 \end{array} \quad f(x) = (x+2)(x^r-1) = 0 \Rightarrow x = -2, x = \pm 1$$

روش دیگر: می‌توان $f(x)$ را تجزیه کرد.

$$x^r + 2x^r - x - 2 = x^r(x+2) - (x+2) = (x+2)(x^r-1) = 0 \Rightarrow x = -2, x = \pm 1$$

(الف) تابع دارای یک ریشه‌ی مضاعف در $x = 2$ است.

روش اول:

$$x = 0 \rightarrow P(0) = c = -2 \rightarrow P(x) = ax^r + bx - 2$$

$$\text{رسانید} \quad x = -\frac{b}{2a} = 2 \rightarrow b = -rx, (2, 0) \Rightarrow r + 2b - 2 = 0$$

$$\Rightarrow r + 2(-rx) = 2 \Rightarrow -rx = 2 \rightarrow a = -\frac{1}{r}, b = 2$$

$$P(x) = -\frac{1}{r}x^r + 2x - 2$$

روش دوم:

$$\text{رسانید} \quad x = 2 \rightarrow P(x) = a(x-2)^r \quad (0, -2) \Rightarrow -2 = a(0-2)^r \Rightarrow a = -\frac{1}{2}$$

$$P(x) = -\frac{1}{2}(x-2)^r = -\frac{1}{2}x^r + 2x - 2$$

(ب) روش اول:

$$x = 1 \rightarrow y = 0 \rightarrow a + b + c = 0 \quad (1)$$

$$x = -1 \rightarrow y = 0 \rightarrow -a - b + c = 0 \quad (2)$$

$$\text{رسانید} \quad x = -\frac{b}{2a} = -1 \Rightarrow b = 2a \xrightarrow{(1),(2)} 3a + c = 0$$

$$(-1, -2) \Rightarrow a - b + c = -2 \rightarrow a - 2a + c = -2 \rightarrow -a + c = -2$$

$$\begin{cases} 3a + c = 0 \\ a - c = 2 \end{cases} \Rightarrow 4a = 2 \rightarrow a = \frac{1}{2}, c = -\frac{3}{2}, b = 1$$

صفرهای تابع ۱ و $x = -2$ است.

$$P(x) = \frac{1}{2}x^2 + x - \frac{3}{2}$$

روش دوم: چون $x = -3$ و $x = 1$ ریشه‌های تابع هستند داریم:

$$P(x) = a(x+3)(x-1) \rightarrow (-1, -2) \Rightarrow -2 = a \times 2 \times (-2) \Rightarrow a = \frac{1}{2}$$

$$P(x) = \frac{1}{2}(x+3)(x-1) = \frac{1}{2}(x^2 + 2x - 3) = \frac{1}{2}x^2 + x - \frac{3}{2}$$

	x		x
x		10	
	3		3
x		10	
	x		x

$$\begin{aligned} \text{آبراه } S &= 4x^2 + 2 \times 10 \times x + 2 \times 3 \times x = 14 \\ &\Rightarrow 4x^2 + 20x + 6x - 14 = 0 \\ &\Rightarrow 4x^2 + 26x - 14 = 0 \end{aligned}$$

$$\Rightarrow 2x^2 + 13x - 7 = 0 \Rightarrow \Delta = 13^2 - 4 \times 2(-7) = 169 + 56 = 225$$

$$x = \frac{-13 \pm 15}{4} = -1 \quad \text{غیر قابل} \quad , \quad x = \frac{1}{2}$$

$$L + W = \frac{1}{2} \times 144 = 72 \rightarrow W = 72 - L$$

$$\frac{L}{W} = \frac{W+L}{L} \Rightarrow \frac{L}{72-L} = \frac{72}{L} \Rightarrow L^2 = 72^2 - 72L$$

$$\Rightarrow L^2 + 72L - 72^2 = 0 \rightarrow \Delta = 72^2 + 4 \times 72^2 = 5 \times 72^2$$

$$L = \frac{-72 \pm 72\sqrt{5}}{2} \xrightarrow{L>0} L = \frac{-72 + 72\sqrt{5}}{2} = 36\sqrt{5} - 36$$

$$W = 72 - L = 72 - 36\sqrt{5} + 36 = 108 - 36\sqrt{5}$$

$$\text{تعداد اسباب بازی } = x \rightarrow \frac{120}{x} \quad \text{قیمت اسباب بازی قبل از تخفیف}$$

$$\text{تعداد اسباب بازی } = x-1 \rightarrow \frac{120}{x-1} \quad \text{قیمت اسباب بازی بعد از تخفیف}$$

$$\frac{120}{x-1} - \frac{120}{x} = 4 \Rightarrow 120 \left(\frac{1}{x-1} - \frac{1}{x} \right) = 4 \Rightarrow \frac{x-x+1}{x(x-1)} = \frac{4}{120}$$

$$\Rightarrow \frac{1}{x^2 - x} = \frac{1}{30} \rightarrow x^2 - x - 30 = 0 \rightarrow (x-6)(x+5) = 0 \rightarrow x = 6$$

قیمت هر اسباب بازی قبل از تخفیف ۶ هزار تومان بوده است.

$$\text{میزان کار در یک ساعت } = \frac{1}{x} \quad \text{زمان ماشین } A \text{ به تنها ی}$$

$$\text{میزان کار در یک ساعت } = \frac{1}{x+15} \quad \text{زمان ماشین } B \text{ به تنها ی}$$

$$\text{میزان کار در یک ساعت } = \frac{1}{18} \quad \text{زمان هم دو ماشین با هم}$$

$$\frac{1}{x} + \frac{1}{x+15} = \frac{1}{18} \Rightarrow \frac{2x+15}{x(x+15)} = \frac{1}{18}$$

$$\Rightarrow x^2 + 15x = 36x + 270 \rightarrow x^2 - 21x - 270 = 0$$

$$\Rightarrow (x-30)(x+9) = 0 \quad x = 30, x = -9 \quad \text{غیر قابل}$$

$$\text{زمان ماشین } B \text{ به تنها ی } = 30 \quad \text{زمان ماشین } A \text{ به تنها ی}$$

$$(الله) OS = 10 \rightarrow \sqrt{x^2 + 18^2} = 10 \Rightarrow x^2 + 324 = 100 \rightarrow x^2 = 36$$

$$\Rightarrow x = \pm 6 \Rightarrow \text{نقطه } S \text{ در ناحیه اول} \Rightarrow x = 6 \Rightarrow S = (6, 18)$$

$$\hookrightarrow P = (-1, 0), Q = (1, 0) \Rightarrow m_{PS} = \frac{y_S - y_P}{x_S - x_P} = \frac{1 - 0}{2 - (-1)} = \frac{1}{3}$$

$$m_{SQ} = \frac{y_Q - y_S}{x_Q - x_S} = \frac{0 - 1}{1 - 2} = \frac{-1}{1} = -1$$

$$\hookrightarrow m_{PS} \cdot m_{SQ} = \frac{1}{3} \times (-1) = -1 \Rightarrow PS \perp SQ \Rightarrow \angle PSQ = 90^\circ$$

برای تعیین صفرهای هر تابع، باید معادله $y = 0$ را حل کنیم.

الف) $f(x) = 0 \Rightarrow x^2 - 4x = 0 \Rightarrow x(x - 4) = 0 \Rightarrow [x = 0], x - 4 = 0$

$$\Rightarrow x = 4 \Rightarrow [x = \pm 2]$$

ب) $g(x) = 0 \Rightarrow 2x^2 + x^2 + 3x = 0 \Rightarrow x(2x^2 + x + 3) = 0$

$$\Rightarrow [x = 0], 2x^2 + x + 3 = 0 \Rightarrow \Delta = 1 - 24 = -23 < 0 \Rightarrow \text{ریشه ندارد.}$$

ج) $h(x) = 0 \Rightarrow x^2 + 3x^2 + 5 = 0, x^2 = t \Rightarrow t^2 + 3t + 5 = 0$

$\Delta = 9 - 20 = -11 < 0 \Rightarrow \text{ریشه ندارد.}$ تابع $h(x)$ صفر ندارد.

۱۶

الف) $x^2 - 3x^2 - 4 = 0, x^2 = t \Rightarrow t^2 - 3t - 4 = 0 \Rightarrow (t - 4)(t + 1) = 0$

$$t = 4, t = -1 \Rightarrow x^2 = 4 \Rightarrow [x = \pm 2], x^2 = -1 \quad \text{غیرقابل قبول}$$

ج) $(\frac{x^2}{3} - 2)^2 - 4(\frac{x^2}{3} - 2) + 6 = 0, \frac{x^2}{3} - 2 = t$

$$t^2 - 4t + 6 = 0 \Rightarrow (t - 2)(t - 2) = 0 \Rightarrow t = 2, t = 2$$

$$\frac{x^2}{3} - 2 = 2 \Rightarrow x^2 = 12 \Rightarrow [x = \pm \sqrt{12}], \frac{x^2}{3} - 2 = 2 \Rightarrow x^2 = 24 \Rightarrow [x = \pm \sqrt{24}]$$

ج) $(4 - x^2)^2 - (4 - x^2) - 12 = 0, 4 - x^2 = t \Rightarrow t^2 - t - 12 = 0$

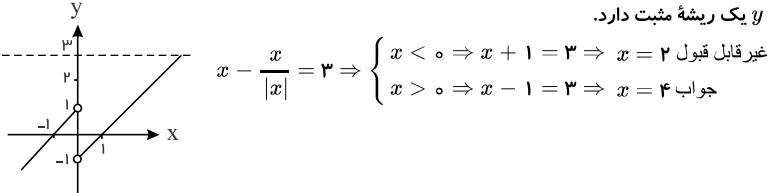
$$(t - 4)(t + 3) = 0 \Rightarrow t = 4, t = -3$$

$$4 - x^2 = 4 \Rightarrow x^2 = 0 \Rightarrow [x = 0], 4 - x^2 = -3 \Rightarrow x^2 = 7 \Rightarrow [x = \pm \sqrt{7}]$$

۱۷

الف) $y = x - \frac{x}{|x|} = \begin{cases} x - \frac{x}{-x} & x < 0 \\ x - \frac{x}{x} & x > 0 \end{cases} \Rightarrow y = \begin{cases} x + 1 & x < 0 \\ x - 1 & x > 0 \end{cases}$

خط $y = 3$ نمودار تابع را در یک نقطه قطع می‌کند، پس معادله $3 = y$ یک ریشه مثبت دارد.

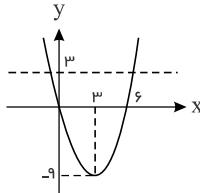

ج) $y = x^2 - 5x \rightarrow y = 0 \Rightarrow x^2 - 5x = 0 \Rightarrow x(x - 5) = 0 \Rightarrow x = 0, x = 5$

معادله $y = 3$ دارای یک ریشه منفی و یک ریشه مثبت است.

$$y = 3 \rightarrow x^2 - 5x = 3 \Rightarrow x^2 - 5x - 3 = 0$$

$$\Delta = 25 + 12 = 37 \Rightarrow x = \frac{5 \pm \sqrt{37}}{2}$$

نقطه دلخواهی روی خط $ax + by + c = 0$ در نظر گرفته و فاصله آن را تاخته $\frac{|c|}{\sqrt{a^2 + b^2}}$ به دست می‌آوریم.

$$ax + by + c = 0 \Rightarrow x = 0 \Rightarrow by + c = 0 \Rightarrow y = -\frac{c}{b}$$

ریاضی ۲

۱۸

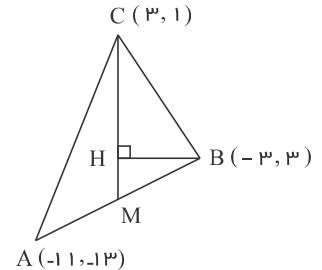
$$A = \left(\circ, -\frac{c}{b} \right) \Rightarrow \text{خط A} \text{ فاصله} = \frac{\left| \circ + b(-\frac{c}{b}) + c' \right|}{\sqrt{a^2 + b^2}} = \frac{|-\circ + c'|}{\sqrt{a^2 + b^2}} = \frac{|c - c'|}{\sqrt{a^2 + b^2}}$$

(الف) ٢٥

$$M = \frac{A + B}{2} = (-\gamma, -\delta)$$

$$m_{CM} = \frac{-\delta - 1}{-\gamma - 3} = \frac{3}{5}$$

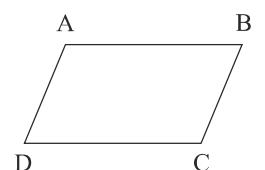
$$y - 1 = \frac{3}{5}(x - 2) \Rightarrow 5y - 5 = 3x - 6 \Rightarrow 3x - 5y - 1 = 0$$

$$BH = \frac{|3(-2) - 5 \times 2 - 1|}{\sqrt{9 + 25}} = \frac{|-9 - 10 - 1|}{\sqrt{58}} = \frac{28}{\sqrt{58}}$$

(ب)

$$\begin{aligned} x_A + x_C &= x_B + x_D \Rightarrow -11 + 3 = -3 + x_D \\ &\Rightarrow x_D = -5 \end{aligned}$$

$$y_A + y_C = y_B + y_D \Rightarrow -1 + 1 = 3 + y_D \Rightarrow y_D = -1$$

$$D = (-5, -1)$$